

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 168'e 1 inci Ek)

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111)

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve

Spor Komisyonu

Esas No. : 1/71, 1/111

25.12.1997

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı" (254 ve 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı) Komisyonumuzun 11.12.1997 tarihli 3 üncü ve 23.12.1997 tarihli 4 üncü birleşimlerinde Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay'ın da iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Söz konusu Tasarının 1 ve 2 nci maddeleri, Genel Kurul'da görüşülmesi sırasında İttüzüğün 88 inci maddesi uyarınca bir kez daha incelenmek üzere Komisyona geri çekilmiştir.

Tasarı ile ilgili olarak Komisyonumuzda yapılan 11.12.1997 tarihli ilk toplantıda konunun bir Alt Komisyonunda değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Çalışmalarını tamamlayan Alt Komisyonun hazırladığı rapor Komisyonumuzun 23.12.1997 tarihli 4 üncü Birleşiminde tartışmaya açılmıştır.

Komisyonumuzda yapılan bu müzakerelerde:

- Ülkemizin hızlı nüfus artışının özellikle kent merkezlerinde yoğunlaştığının altı çizilerek, kırsal kesimden sanayi kesimine olan göç sebebiyle de kentsel nüfusun toplam nüfusumuz içerisindeki payının % 65'lere ulaştığı, bu durumun ise; şehir imar planlarındaki düzenlemeleri ve sınırları mecburen değiştirdiği gözlenmektedir.

- Ülkemizin değişim dinamiği göz önüne alındığında yasaların uzun ömürlü ihtiyaca cevap verecek, uygulama kolaylığı olan metinler olarak yapılması gerektiği;

- Ahlakî değer yargıları erozyonunu önlemek için, özellikle kent yaşamındaki gerek imar planlarında ve gerekse şehir planlamalarında iş sahası, oyun ve eğlence merkezleri gibi unsurların yanında, okul sahalarının çok daha büyük bir önem arz ettiği;

– Özellikle küçük ve yeni yerleşim birimlerinde okul sahalarına, ticarî elemanların özel bir yaklaşım istekleri ve ilgileri sözkonusu olduğu; bu manada en azından Devlet olarak, en temel kamu kurumu olan okullarımıza ve orada eğitip öğretilen çocuklarımızın beden ve ruh sağlığına zarar verici mahiyetteki unsurlardan korumak zorunluluğu;

– Süratli kentleşmenin yaşandığı bir dinamizm içerisinde okul yapımında engelleyici değil, tam tersine kolaylaştırıcı düzenlemelerin yapılması,

– Çocuklarımızın eğitim için aranan ortamdan yoksun bir çevrede yetişmelerinin sosyal bir felaket olduğu böyle bir durumun izale edilmesi için gerekli hukukî düzenlemelerin süratle yapılarak, öğrencilerimizin güvenli şartlar içinde eğitimlerini yapmalarına imkân hazırlanması (her il için okul sahalarının ciddi şekilde planlanması gibi),

Şeklindeki konunun geneli üzerinde mutabakat oluşturan bu görüşler ortaya konmuştur.

Ayrıca; gerek maddelerin içeriği ve gerekse uygulama imkân ve kolaylıklarının kazanılması açısından şu görüşlere yer verilmiştir.

– Öncelikle bu konuda “Esas Unsur”, “Okul” olmalıdır. Okul inşaatı yapılmak istenildiğinde, bu konuda yasak olmamalı ve kolaylıklar sağlanmalı ayrıca, zarar verici unsurlardan korunması için her türlü tedbir okul lehine kullanılmalıdır.

– Gerek büyük kent yaşamında ve gerekse küçük yerleşim birimlerinde okul yapımı konusunda veya okul yakınında bulunmaması gereken yerlerin açılması hususundaki kararları, yerel yönetimler vermeli, sivil toplum örgütlerinin bu konuda daha hassas olmaları sağlanmalıdır.

– Uygulamada, ilk ve orta öğretim kurumlarına devam eden çocukların korunması konusunda Millî Eğitim Bakanlığı yalnız bırakılmamalı, özellikle zarar verici unsurların kontrol ve denetimi hususunda İçişleri Bakanlığı ve belediyelerle işbirliğine gidilmelidir.

– Turistik yerlerde uygulamada çıkabilecek uyuşmazlıkların çözmede Mülkî İdare Amirine güvenilmeli ve bu konuda yetkilendirilmelidir.

– Okullara ancak belli bir mesafede olabilmek üzere umuma açık yer işletmecilerinin müktesep haklarının korunmasında dikkat edilecek hususlara açıklık getirilerek (zaman-mekan unsurlarına) istisnalara da yer verilmelidir. Gerekirse yönetmeliklerle daha detaylı düzenlemeler yapılabilir.

– Ve nihayet 8 yıllık Eğitim Kanunu ile birlikte 3 yıl içerisinde yapımı planlanan 140 bin sınıfın (dersliğin) yapımının arzu edilen hedefe varmasındaki rolü düşünüldüğünde; en uygun ortamın planlanması, seçilmesi, hazırlanması ve okul inşaatlarının süratle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için de hazine arazilerinden azami ölçüde yararlanılması söz konusu olacaktır.

Yukarıda dile getirilen ve genel bir mutabakatla açıklanan bu hususlardan sonra Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiştir.

Şöyle ki; Tasarının çerçeve 1 inci maddesi ile 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 61 inci maddesi değiştirilmektedir. Bu maddenin birinci fıkrası aynen korunurken ikinci ve üçüncü fıkralarının tek bir fıkrada ifade edilmesi benimsenmiştir.

Böylece yeniden düzenlenen ikinci fıkrada, özellikle “Okul, bina ve tesisleri”nin “Esas Unsur” olarak yer alması kabul edilmiştir. Yani okul bina ve tesisleri yapımında birinci fıkradaki şartlar dışında herhangi bir yasak ve zorunluluk getirilmemekte, öğrencilere zarar verici umuma açık yerlerin açılması hakkındaki mesafe kriteri zikredilmektedir. Böylece okul yapımına kolaylıklar kazandırılmıştır. Ayrıca ikinci fıkradaki (100) metre mesafesi yetersiz görülerek (200) metreye çıkarılmıştır. Yine bu fıkranın sonundaki “zaruri” sözcüğü daha kesin bir ifade olan “zorunludur” sözcüğü ile değiştirilmiştir.

Maddeye; 200 metrelik mesafenin ölçülmesi ve müktesep hakların korunması ile ilgili esasların tespitine imkân veren ve metinde zikredilen dört Bakanlığın ortaklaşa hazırlayacakları yönetmelik ile ilgili hükmü ihtiva eden yeni bir üçüncü fıkranın eklenmesi komisyonumuzca benimsenmiştir.

Maddenin mevcut dördüncü fıkrası; "Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde 200 metre şartının aranıp aranmayacağı hususunda karar vermeye o yerin Mülkî İdare Amiri yetkilidir." şeklinde değiştirilmiş, böylece Mülkî Amire zaman-mekan sınırları dikkate alınarak takdir hakkı tanınmıştır. Çerçeve 1 inci maddeyle düzenlenen 61 inci madde, yapılan bu değişikliklerle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi ile çerçeve 1 inci maddeye paralel olarak, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun değişik 9 uncu maddesinde değişiklikler yapılmaktadır.

Komisyonumuzca; 1 inci madde ile 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda resmî okullar için yapılan düzenlemeler bu madde ile özel öğretim kurumları için de aynen kabul edilmiştir. Bu maddede de birer eğitim-öğretim müessesesi olan özel öğretim kurumları, kurs ve dershaneler "Esas Unsur" olarak alınmıştır. 1 inci maddedeki gerekçeler ile yapılan düzenlemeler aynen bu maddeye yansıtılarak, bu maddenin birinci fıkrası yeniden düzenlenmiştir. Maddeye eklenen ikinci ve üçüncü fıkralar ise; yine 1 inci maddedeki üç ve dördüncü fıkraların buraya da aynen aksettirilmesinden ibarettir.

2 inci madde değişik bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 3 üncü maddesi Genel Kurul'da görüşülerek kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca uygun görülmek üzere aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Komisyona geri çekilen iki maddesi Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiş olup işbu raporumuz Genel Kurul'un tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Halil Cin</i>	<i>Halil Çalık</i>
İçel	Kocaeli
Sözcü	Kâtip
<i>Ahmet Kabil</i>	<i>Ali Haydar Şahin</i>
Rize	Çorum
Üye	Üye
<i>Mehmet Büyükyılmaz</i>	<i>Celal Topkan</i>
Adana	Adıyaman
Üye	Üye
<i>Cemalettin Lafcı</i>	<i>Avni Akyol</i>
Amasya	Bolu
Üye	Üye
<i>Yusuf Ekinci</i>	<i>Ömer Özyılmaz</i>
Burdur	Erzurum
Üye	Üye
<i>Tayyar Altıkulaç</i>	<i>İsmail Kahraman</i>
İstanbul	İstanbul

Üye
Aydın Güven Gürkan
İzmir

Söz hakkım saklıdır.

Üye
Avni Doğan
Kahramanmaraş

Üye
Mikail Korkmaz
Kırıkkale
Üye
Ömer Ertaş
Mardin

Üye
Hasan Dikici
Kahramanmaraş

Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
İsmail Kalkandelen
Kocaeli
Üye
Hüseyin Yıldız
Mardin

Üye
Lale Aytaman
Muğla

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**625 SAYILI ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNU İLE 222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE
EĞİTİM KANUNUNUN BAZI HÜKÜMLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA 254 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE 625 SAYILI ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI
KANUNUNUN BİR MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 326 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜNE DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 5.1.1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 61 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 61. – Okul binası yapılacak veya okul binası olarak kullanılacak gayrimenkullerin bulunduğu yerin sağlık, eğitim-öğretim ve ulaşım bakımından elverişli ve öğrencilerin kolaylıkla gidip gelebilecekleri bir mahalde olması göz önünde bulundurulur.

Hapishane, meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul bina ve tesislerinden en az 200 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

200 metrenin ölçülmesi ve mütesep haklarla ilgili esaslar İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık ve Turizm Bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları bir yönetmelikle belirlenir.

Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde 200 metre şartının aranıp aranmayacağı hususunda karar vermeye o yerin Mülkî İdare Amiri yetkilidir.

MADDE 2. – 8.6.1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun değişik 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kaldırılarak yerine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Hapishane, meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin devam ettiği kurs, ders-hane ve özel öğretim kurumlarından en az 200 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

200 metrenin ölçülmesi ve müstesap haklarla ilgili esaslar İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık ve Turizm Bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları bir yönetmelikle belirlenir.

Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde 200 metre şartının aranıp aranmayacağı hususunda karar vermeye o yerin Mülkî İdare Amiri yetkilidir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Genel Kurul'un 3.12.1997 tarihli 22 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

